ABDURRAHMÂN BİN MUHAMMED EL-BAĞDÂDÎ

Hadîs ilminde meşhûr âlimlerden. İsmi, Abdurrahmân bin Muhammed bin Abdullah bin Mihrân el-Bağdâdî'dir. Künyesi, Ebû Müslim'dir, ibâdeti ve zühdü (haramlardan ve şüphelilerden sakınması) çok olan bir âlimdir. Dünyalık olan şeylere hiç düşkünlüğü yoktu. İnsanların arasına karışmazdı. İlim öğrenmek için Bağdâd'dan ayrılıp Horasan'a, Mâverâünnehr'e, Şam'a ve Arabistan'a seyahatler yaptı. Ömrünün sonuna doğru Hicaz'a gidip Mekke'ye yerleşti. Mescid-i haramın yakınında oturur, vakitlerinin çoğunu ibâdetle geçirirdi. 374 veya 375 (m. 985) senesinin Zilka'de ayı ortasında vefât etti. Evliyânın büyüklerinden Fudayl bin Iyâd'ın kabrine yakın "Bathâ" denilen yere defn edildi.

Büyük bir âlim olan Abdurrahmân bin Muhammed; Bağdâd'da iken Muhammed bin Muhammed el-Bâgendî'den, Ebû Kâsım el-Begâvî'den, Ebû Ömer Ubeydullah bin Osman'dan, Ebû Bekr bin Ebî Dâvûd'dan, Ebû Ya'lâ Muhammed bin Züheyr'den ve Irak'ta bulunan diğer âlimlerden ilim aldı. Sonra Şam'a gitti. Orada İmâm-ı Begâvî'den ve İbn-i Ebî Arûbe el-Harrânî'den ve başkalarından, ilimde pekçok mes'eleyi öğrenip hadîs-i şerîf aldı ve Irak'a döndü. Bilâhare oradan çıkıp Horasan'a, Mâverâünnehr illerinden Buhârâ ve Semerkand'a gitti. 30 seneye yakın buralarda kaldı. Oradaki hadîs âlimlerinden çok istifâde etti. Onlardan hadîs-i şerîf yazıp, bunların hadîs-i şerîflerini topladı. "Müsned" adındaki eseri meşhûrdur.

Hadîs ilminde rivâyetleri çok sağlam olup, hâfızdı. Ya'nî, yüzbin hadîs-i şerîfi senetleriyle birlikte ezberlemişti. Takvâ, vera' ve zühdü çoktu. Dînine çok bağlıydı. Kimseden birşey kabûl etmezdi. İnsanların içine fazla çıkmazdı. Hicaz'a gittikten sonra, Mescid-i haramın yanına yerleşip, ölünceye kadar devamlı ibâdetle meşgûl oldu.

Hadîs âlimlerinden İbn-i Ebî'l-Fevâris diyor ki: "Ebû Müslim bin Mihrân çok eser yazdı. Müsned'i meşhûrdur. Hadîs ilminde sika bir âlimdi. Zühd ve vera'ı çoktu. Onun gibisini görmedim."

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Târîh-i Bağdâd cild-10, sh. 229

2) Tezkiret-ül-huffâz cild-3, sh. 969

3) Mu'cem-ül-müellifîn cild-5, sh. 185

4) Şezerât-üz-zeheb cild-3, sh. 85